

RAAD VOOR GESCHILLEN
van de
Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants

heeft bij wijze van bindend advies de volgende uitspraak gedaan in zake het geschil tussen:

X

en:

Y

1. PROCEDURE

[....., RvG]

2. VASTSTAANDE FEITEN

Op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting gaat de Raad uit van het volgende:

- 2.1 Verzoeker was bestuurder van een vijftal bedrijven, waaronder [....., RvG], die actief waren in onder meer de vastgoed- en automatiseringsbranche. Deze bedrijven zijn al meer dan 20 jaar klant bij [het accountantskantoor waar verweerder werkzaam is, RvG] en verweerder was daar lange tijd de vaste contactpersoon van verzoeker. Deze samenwerking is jarenlang naar tevredenheid verlopen.
- 2.2 In de meest recente bevestiging van de (herhaalde) opdracht van verzoeker aan verweerder

d.d. 1 september 2017 staat een limitatieve opsomming van de werkzaamheden die verweerder zal verrichten en is bepaald dat verzoeker daarvoor een vast honorarium van € 4.000 per kwartaal verschuldigd is. In 2017 heeft verweerder dit bedrag maandelijks gefactureerd, in 2018 heeft verweerder een vast maandelijks bedrag gefactureerd ter voorschot voor de overeengekomen vergoeding voor de dienstverlening. De incidenteel benodigde aanvullende dienstverlening zou apart worden gefactureerd.

- 2.3 Verweerder heeft de jaarrekening 2017 in concept opgemaakt en op 31 mei 2018 met verzoeker besproken. Nadien zijn over deze jaarstukken ook enkele e-mails over een weer gezonden. Verweerder heeft in deze concept jaarstukken een suppletie voor de btw opgenomen en daarnaast enkele correcties in de boekhouding ten aanzien van de btw verwerkt, waar verzoeker zich niet mee kon verenigen. Deze concept jaarstukken hebben tussen partijen tot wrijving geleid. Aan dit geschil lag hoofdzakelijk een verschil van inzicht ten grondslag aangaande het al dan niet zakelijk aanmerken van enkele specifieke investeringen.
- 2.4 Partijen zijn in een impasse geraakt, hetgeen geleid heeft tot beëindiging van de samenwerking door verzoeker op 29 april 2019. In het bericht waarmee de opdracht is opgezegd, benoemt verzoeker als reden daarvoor dat partijen blijven "*steken bij* [de jaarstukken van] *2017 definitief maken*". Verder deelt hij daarbij mee per april 2019 een andere accountant te hebben ingeschakeld. Bij e-mail van 30 april 2019 heeft verweerder bericht deze keuze te begrijpen en nu partijen "*over een aantal zaken (bijna fundamenteel) anders [denken]*" zich te kunnen voorstellen dat verzoeker geen gebruik maakt van het eerdere aanbod van verweerder de jaarrekeningen nog af te ronden..
- 2.5 Tussen partijen is niet in geschil dat verweerder in 2019 geen werkzaamheden heeft verricht voor het opstellen van de jaarrekening 2018.
- 2.6 Bij brief van 19 februari 2020 heeft een incassobureau namens verzoeker verweerder verzocht en gesommeerd tot restitutie over te gaan van de betaalde facturen met betrekking tot de dienstverlening van verweerder in de jaren 2017 en 2018 ter hoogte van EUR 12.003,20, alsmede tot betaling over te gaan van een bedrag van EUR 500,00 aan vergoeding van de juridische bijstand, met aanzegging van rente en kosten. Verweerder heeft gemotiveerd verweer gevoerd tegen deze vordering bij brief van 12 maart 2020. Bij brief van 23 september 2020 heeft een (ander) incassobureau de stellingen van verzoeker deels herhaald en deels aanvullende schade gevorderd. Verweerder is in deze brief verzocht tot betaling over te gaan van een bedrag van EUR 34.940,80, met aanzegging van rente en kosten. De Raad begrijpt het aldus dat aan deze vordering tot de procedure bij de Raad geen verder vervolg is gegeven, noch tot een betaling van de zijde van verweerder heeft geleid.
- 2.7 Op enig moment heeft volgens verzoeker een grote lekkage plaatsgevonden in zijn woning, leidend tot waterschade aan de administratie van de (inmiddels geliquideerde)

ondernemingen. Verzoeker beschikte daardoor niet langer over stukken benodigd voor het beantwoorden van vragen van de Belastingdienst. Dit heeft geleid tot vragen van verzoeker aan verweerder tot verstrekking van documenten uit het inmiddels gesloten dossier. Het geschil tussen partijen hieromtrent is inmiddels in goed overleg beslecht.

3. VORDERING

- 3.1 De vordering van verzoeker betrof twee onderdelen. Het eerste onderdeel had betrekking op het verstrekken van stukken. Op dit onderdeel hebben partijen een minnelijk akkoord bereikt.
- 3.2 Verzoeker vordert thans nog terugbetaling van de reeds betaalde facturen voor de jaren 2017 en 2018 omdat volgens hem sprake was van een 'all-in contract' en niet alle diensten zijn geleverd die van dit contract deel uitmaken. Concreet gaat het om het op- en aanleveren evenals het finaliseren van de jaarstukken over 2017 en 2018.
- 3.3 Ten aanzien van de jaarstukken over het jaar 2017 heeft verweerder weliswaar concepten aangeleverd, maar deze zijn nimmer gefinaliseerd. Dat verweerder ook andere feitelijke werkzaamheden heeft verricht doet volgens verzoeker niet ter zake, nu alleen de gefinaliseerde jaarstukken voor de onderneming werkelijk van enige waarde zijn. Aangezien het eindproduct niet is opgeleverd, stelt verzoeker zich op het standpunt onverschuldigd voorschotten te hebben betaald.
- 3.4 Ten aanzien van de jaarstukken over het jaar 2018 stelt verzoeker dat deze deel uitmaken van het overeengekomen all-in pakket. Met het betalen van een voorschot gedurende alle maanden van het jaar 2018 is volgens verzoeker daarom reeds vooruit betaald voor de jaarstukken 2018, ondanks dat deze feitelijk pas in het jaar 2019 konden worden opgesteld. Hierbij heeft verzoeker aangevoerd dat in het all-in pakket met betrekking tot het eerste jaar van de dienstverlening (volgens verzoeker het jaar 1997) het opmaken van jaarstukken ook al deel uitmaakte van het pakket aan werkzaamheden. Nu deze logischerwijs pas in het tweede jaar konden worden gemaakt, volgt daaruit dat in alle jaren nadien voor het opmaken van de jaarstukken wordt betaald in het betreffende jaar, maar dat deze feitelijk pas worden opgemaakt in het jaar erna.
- 3.5 In de eerste schriftelijke onderbouwing van de vordering heeft verzoeker zich op het standpunt gesteld dat verzoeker door de handelwijze van verweerder schade geleden heeft ter hoogte van "tweemaal de jaarcijfers" (de Raad verstaat: jaaromzet) van alle betrokken vennootschappen, evenals de betalingen aan de nieuwe accountant om de jaarstukken alsnog te finaliseren. Nadien is de eis gewijzigd in het crediteren van de in rekening gebrachte kosten voor het all-in pakket in de jaren 2017 en 2018.

4. VERWEER

- 4.1 Verweerder stelt zich op het standpunt dat geen sprake is van een 'all-in contract' en dat hij alle werkzaamheden voor de jaarstukken 2017 heeft uitgevoerd. Het was volgens verweerder slechts nog een druk op de knop om deze jaarstukken te finaliseren. Dat dit niet heeft plaatsgevonden, is aan verzoeker toe te rekenen. Verzoeker wenste eerst enkele btw-aanpassingen doorgevoerd te hebben, waaraan verweerder op grond van zijn beroepsnormen en de geldende wet- en regelgeving geen medewerking wenste te verlenen. Het stond verzoeker echter vrij de conceptjaarstukken naar eigen inzicht aan te passen, dan wel door een ander te laten aanpassen, en deze op eigen verantwoordelijkheid in te dienen. Dit laat volgens verweerder onverlet dat alle benodigde en overeengekomen werkzaamheden door hem zijn verricht.
- 4.2. De jaarstukken 2018 maken volgens verweerder geen deel uit van de opdracht. De relatie is door verzoeker beëindigd, er is geen opdracht gesloten voor werkzaamheden in 2019. Vanaf begin 2019 is er door verzoeker ook geen maandbedrag als voorschot voor werkzaamheden meer voldaan. In de opdrachtbevestiging staat weliswaar dat jaarstukken worden opgemaakt, maar dit betreffen echter de jaarstukken die feitelijk in het betreffende jaar worden opgemaakt; dus de jaarstukken voor het jaar ervoor. Dit volgt volgens verweerder ook uit de facturen. In alle maandfacturen die lopende 2018 aan verzoeker zijn verzonden, staat vermeld dat het betreffende voorschot ziet op "*samenstellen jaarrekening 2017*" en de "*fiscale aangiften 2017*", naast de administratie en salarisadministratie van het lopende jaar, 2018.
- 4.3. Verweerder betwist de redeneerlijn van verzoeker aangaande opvolging van jaren sinds 1997. Ten eerste betwist verzoeker dat lopende het eerste jaar al betaald zou zijn voor de jaarstukken die pas het jaar erna zouden worden opgemaakt. Verweerder wijst er hierbij op dat geen van de partijen nog beschikt over de opdrachtbevestiging uit dat eerste jaar. Zelfs als dit in de oorspronkelijke opdrachtbevestiging het geval zou zijn geweest, betwist verweerder dat dit doorwerking heeft gehad in de jaren erna. Te meer nu er tussentijds nieuwe opdrachtbevestigingen met nieuwe voorwaarden zijn ondertekend, zoals laatstelijk in 2017. Daarbij is het altijd de vaste praktijk van het kantoor van verweerder geweest om in geval van een all-in contract in een lopend jaar de jaarstukken van het jaar ervoor op te maken.

5. BEOORDELING

- 5.1 Het geschil van partijen heeft betrekking op dat deel van de dienstverlening dat ziet op het opstellen van jaarstukken over de jaren 2017 en 2018. Bij de beoordeling daarvan wordt vooropgesteld dat uit de opdrachtbevestiging uit september 2017 volgt dat het opstellen van de jaarstukken niet de enige werkzaamheden betroffen binnen dit contract. Voor het

overeengekomen vaste bedrag zou onder meer ook de administratie worden verwerkt, en de salarisadministratie voor een deel van de bedrijven worden uitgevoerd. Het staat vast dat verweerder tot eind 2018 dergelijke werkzaamheden heeft verricht. Reeds op basis hiervan heeft verzoeker de voorschotten niet (volledig) onverschuldigd betaald.

- 5.2 Met betrekking tot de jaarstukken over 2017 overweegt de Raad het volgende. Tussen partijen is niet in geschil dat het door verweerder opmaken van jaarstukken deel uitmaakte van het de overeenkomst die tussen partijen is gesloten. Tussen partijen is voorts niet in geschil dat verweerder met betrekking tot de jaarstukken 2017 feitelijk werkzaamheden heeft verricht. Verzoeker heeft niet weersproken dat de meest recente versie van de (concept)jaarstukken in theorie gereed waren voor het finaliseren daarvan. Van belang daarbij is dat het vaststellen van jaarstukken een besluit van het bestuur vergt en niet door de accountant zelf kan worden uitgevoerd. In het geval een klant om hem moverende redenen besluit daar niet toe over te gaan, kan dat niet aan de accountant worden tegengeworpen. Ook in dat geval is dus uitgangspunt dat de door de accountant uitgevoerde werkzaamheden moeten worden vergoed. De Raad ziet in de omstandigheden van dit geval geen aanleiding om anders te oordelen. Daartoe is redengevend dat het finaliseren van de jaarstukken kennelijk niet achterwege is gebleven door een nalatigheid van verweerder, maar doordat verzoeker het niet eens was met de inhoud daarvan. Verweerder heeft geweigerd de door verzoeker gewenste wijzigingen door te voeren op basis van het standpunt dat deze strijdig zouden zijn met zijn beroepsnormen, althans met fiscale wet- en regelgeving op het gebied van de omzetbelasting. Daaruit kan niet worden geconcludeerd dat verweerder onjuist heeft gehandeld en daarom geen aanspraak zou kunnen maken op vergoeding voor de door hem verrichte werkzaamheden.
- 5.3 Daarnaast ligt ter beoordeling voor of het opstellen van de jaarstukken 2018 deel uitmaakte van de opdracht. Verzoeker heeft gesteld dat hij vanaf de aanvang van zijn opdrachtrelatie met verweerder steeds voor het opstellen van de jaarstukken heeft betaald in het jaar voorafgaand aan het jaar dat die werkzaamheden daadwerkelijk plaatsvonden en dat die gang van zaken door de jaren heen is gecontinueerd. Verzoeker heeft die stelling niet met enig bewijsstuk uit de beginjaren onderbouwd, terwijl verweerder dit – onder meer onder verwijzing naar de algemene werkwijze van zijn kantoor – gemotiveerd heeft betwist.
- 5.4 Bovendien hebben partijen lopende 2017 een nieuwe overeenkomst gesloten voor de werkzaamheden die verweerder vanaf dat moment voor verzoeker zou verrichten. De vraag of de jaarstukken 2018 deel uitmaakten van de opdracht, moet op basis van deze nieuwe overeenkomst en de feitelijke uitvoering daarvan worden beoordeeld. Verzoeker heeft gesteld dat sprake is van een all-in pakket en dat de voorschotbetalingen gedurende het jaar 2018 ook de betaling vooraf voor het opmaken van de jaarstukken 2018 (in 2019) betreffen, maar daarvoor kan geen steun worden gevonden in de stukken. Integendeel, op alle facturen

waarover de Raad beschikt die lopende 2018 door verweerder aan verzoeker zijn verzonden, is vermeld dat deze facturen zagen op het voorschot voor het verwerken van de administratie en de salarisadministratie voor 2018 evenals het “*samenstellen jaarrekening 2017*” en “*fiscale aangiften 2017*”. De facturen die in 2017 aan verzoeker zijn gezonden waarover de Raad beschikt laten een identieke handelwijze zien.

- 5.5 Het voorgaande leidt tot de conclusie dat geen grond bestaat voor het opleggen van een terugbetalings- dan wel crediteringsverplichting aan verweerder met betrekking tot de aan verzoeker verstuurd facturen. De vorderingen van verzoeker zullen dan ook worden afgewezen.

Deze beslissing berust op de artikelen 5, 20, 21 en 22 van de Verordening op de Raad voor Geschillen.

6. BESLISSING

De Raad voor Geschillen van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants:

- wijst het verzochte af;
- bepaalt dat de procedurekosten ten bedrage van € 500,-- ten laste van verzoeker komen, met bepaling dat deze kosten worden verrekend met het reeds door verzoeker betaalde depot.

Aldus gewezen door mr. G.J. Ebbeling, voorzitter, A.J. de Bis Hulleman AA-MKB BA en P.G. Polstra AA RB, leden, in tegenwoordigheid van mr. A.J.F. Vokurka-Viruly, secretaris, en door de voorzitter en de secretaris ondertekend op 19 november 2024.